

Finanstilsynets seneste inspektioner af FAIF'er og fondsmæglerselskaber

I denne opdatering inden for området for asset-management fokuseres der på Finanstilsynets seneste inspektioner af fondsmæglerselskaber og forvaltere af alternative investeringsfonde ("FAIF'er") for at belyse tilsynets fokusområder ved inspektioner, som de nævnte selskabstyper bør være opmærksomme på – og eventuelt bør foretage en intern kontrol af.

Download hele nyhedsbrevet

Sammenhængen mellem Finanstilsynets reaktioner

Som det fremgår af de nedenstående redegørelser, kan der ses et mønster i forhold til de risikobaserede elementer, som Finanstilsynet lægger vægt på ved deres inspektioner af henholdsvis FAIF'er og fondsmæglerselskaber. [1]

Det ses tydeligt, at Finanstilsynets inspektioner centrerer sig om virksomhedernes *overholdelse af risikostyringsmæssige forpligtelser*, herunder hvorvidt der rapporteres om konkrete foreliggende risici i overensstemmelse med gældende lovgivning, samt om virksomhederne har de *fornødne ressourcer eller kompetencer til varetagelse af risikostyrings- samt compliancefunktionen*.

Imidlertid støder mange virksomheder mod den samme mur; de har ikke optimeret deres interne regler vedrørende compliance- og risikostyringsfunktioner og/eller har ikke de fornødne (organisatoriske) ressourcer eller kompetencer til på forsvarlig vis at varetage disse funktioner.

Endvidere ses det, at investorbekyttelse, herunder overholdelse af bl.a. bekendtgørelse om investorbekyttelse ved værdipapirhandel, udgør en fast del af Finanstilsynets inspektioner ved de forretningsmodeller, der indebærer levering af investeringsservice såsom skønsomhedssag porteføljepleje eller investeringsrådgivning til detailkunder.

Forretningsmodellerne for FAIF'er og fondsmæglerselskaber er således undergivet komplekse forpligtelser i form af bl.a. korrekt og forsvarlig rapportering om virksomhedens risici samt styring heraf, hvilket virksomhederne – som det ses i disse tilfælde – let kan forsømme at overholde. Derfor anbefaler vi, at fondsmæglerselskaber og FAIF'er jævnligt gennemgår forretningsgange og procedurer i forhold til virksomhedens forretningsmodel og ikke mindst evaluerer disse i forhold til selskabets organisation. Det er vores erfaring, at man med fordel kan indarbejde de fornødne krav i selve onboardingprocedurer og løbende rapportering, ligesom outsourcing af delelementer ikke bare foretages med henblik på at efterleve regler, men som regel giver merværdi såvel ved tilførsel af erfaringsgrundlag som i kraft af frigørelse af ressourcer internt til andre opgaver, der tidligere har belastet kerneområder.

Hvad går en inspektion fra Finanstilsynet ud på?

Finanstilsynet er i henhold til lov forpligtet til at gennemføre inspektioner hos finansielle virksomheder, forvaltere af alternative investeringsselskaber og danske investeringsforeninger. Ud over almindelige inspektioner foretager Finanstilsynet såkaldte funktionsinspektioner, der mest anvendes ved større virksomheder. Ved funktionsinspektioner går Finanstilsynet mere i dybden på konkrete områder, og der er visse områder, som altid undersøges ved funktionsinspektioner, som f.eks. hvidvask eller aflønning. Herudover kan funktionsinspektioner siges at være mindre formelle, idet Finanstilsynet bl.a. ikke er forpligtet til at afholde møder med virksomhedens bestyrelse.

Og ikke mindst har Finanstilsynet en række *reaktionsmuligheder*, der kan gøres brug af efter en endt inspektion:

- administrativ bøde
- politianmeldelse
- påbud
- påtale
- risikooplysning

Finanstilsynet udarbejder en kort redegørelse efter hver inspektion. Redegørelsen beskriver Finanstilsynets vurdering af virksomheden, herunder de centrale påbud, påtaler og risikooplysninger, som Finanstilsynet giver på baggrund af inspektionen. De finansielle virksomheder skal *offentliggøre* redegørelserne senest tre dage efter, de modtager dem.

Finanstilsynet kan også mellem inspektioner udarbejde en offentlig redegørelse om risikooplysninger, påbud eller påtaler, som vurderes at have betydning for virksomhedens kunder, aktionærer eller andre. I sagens natur skal den finansielle virksomhed nøje vurdere ikke bare de regulatoriske, men også kommercielle implikationer af, at der efter Finanstilsynets inspektion rettes kritik mod navngivne virksomhedsområder, ligesom det vil være nærliggende at henvise til netop disse redegørelser i forbindelse med potentielle konflikter med kunder og samarbejdspartnere.

Finanstilsynets inspektioner af forvaltere af alternative investeringsfonde

I august måned offentliggjorde Finanstilsynet en redegørelse vedrørende et selskab ("FAIF"), som forvalter alternative investeringsfonde ("AIF'er"), der udbyder investeringsejendomme i større danske byer. Der var tale om en funktionsundersøgelse med fokus på, hvorvidt virksomhedens *risikostyrings-* og *compliancefunktioner* var i overensstemmelse med gældende lovgivning.

Finanstilsynet lagde til grund, at FAIF'en ikke overholdt de krav, der stilles i medfør af lov om forvaltere af alternative fonde m.v. Det fremgik af redegørelsen, at FAIF'ens årlige risikorapportering ikke indeholdt tilstrækkeligt begrundede vurderinger af FAIF'ens risici og risikostyring. Herudover indeholdt risikorapporteringen ikke information om det bestående risikoniveau for de respektive AIF'er, og FAIF'ens risikopolitik angav ikke et loft for AIF'ernes likviditetsniveau.

Endelig udtalte Finanstilsynet, at FAIF'ens risikostyringsfunktion *ikke havde de nødvendige ressourcer*.

På baggrund af denne vurdering gav Finanstilsynet derfor påbud om, at FAIF'en skulle sikre en effektiv risikostyringsfunktion, at risikostyringsfunktionen skulle have de fornødne ressourcer, og at FAIF'ens bestyrelse skulle modtage de nødvendige informationer om risikoniveau.

Finanstilsynets inspektioner af fondsmæglerselskaber

Finanstilsynet foretog tillige i løbet af 2017 ordinære inspektioner hos en række fondsmæglerselskaber, hvor væsentlige områder blev gennemgået ud fra en risikobaseret vurdering. Der blev således bl.a. fokuseret på *investorbeskyttelse* og *markedsrisikoområdet*, herunder handel for egen regning. I dette nyhedsbrev fokuseres der på inspektioner hos tre forskellige fondsmæglerselskaber.

Fælles for to af fondsmæglerselskaberne er, at begge selskaber tilbyder skønsmæssig portefølje og investeringsrådgivning til detailkunder. Selskaberne varetager ligeledes porteføljeplejefunktionen for en række AIF'er. Det sidste fondsmæglerselskabs forretningsmodel er derimod centreret om køb og salg af virksomheds-, realkredit-, og statsobligationer, ligesom selskabet har en egenbeholdning bestående af virksomhedsobligationer.

Ved inspektionen hos det **første fondsmæglerselskab** konstaterede Finanstilsynet, at selskabet manglede at give en beskrivelse af selskabets *politik vedrørende interessekonflikter* til sine detailkunder. Derfor gav Finanstilsynet selskabet et påbud om, at selskabet som minimum skulle give selskabets detailkunder en beskrivelse af selskabets politik vedrørende interessekonflikter i summarisk form. Finanstilsynet påtalte ligeledes, at selskabet manglede at oplyse sine porteføljeplejekunder i periodiske oversigter om gebyrernes samlede størrelse.

Ved inspektionen hos det **andet fondsmæglerselskab** vurderede Finanstilsynet, at selskabet ikke fuldt ud levede op reglerne om investorbeskyttelse, og at selskabets *compliancefunktion manglede de nødvendige ressourcer*. Selskabet fik derfor påbud om at indhente nødvendige oplysninger forud for udførelse af egnethedstest af detailkunder, som modtager skønsmæssig porteføljepleje eller investeringsrådgivning. Herudover fik selskabet påbud om at udføre hensigtsmæssighedstest for de kunder, som selskabet udfører eller formidler ordrer for vedrørende komplekse finansielle instrumenter, uden at der samtidig ydes investeringsrådgivning eller porteføljepleje. Selskabet modtog endvidere påbud om, at det skal have systemer, der understøtter kontrol af selskabets påtænkte handler samt påbud om, at selskabet skal sikre, at compliancefunktionen har de nødvendige ressourcer og de nødvendige kompetencer og sagkundskab.

For så vidt angår inspektionen hos det **tredje fondsmæglerselskab** konstaterede Finanstilsynet, at selskabets generelle risikorammer gav direktionen *mulighed for at tage risici, der stred mod bestyrelsens forventninger*. Selskabet fik derfor påbud om, at bestyrelsen skal klarlægge retningslinjerne til direktionen for placeringen af egenbeholdningen, hvorved direktionens muligheder for risikotagning afstemmes med den af bestyrelsen ønskede risikoprofil.

Fodnoter:

[1] NJORD har valgt at anonymisere de virksomheder, som er blevet inspiceret, da virksomhedernes navne ikke i sig selv er interessante i forhold til artiklens formål.